

Komunikat prasowy

Luksemburg, 2 kwietnia 2019 r.

Rosnące zaległości budżetowe mogą wpłynąć na przyszłe projekty finansowane ze środków UE – ostrzegają kontrolerzy

Zaległości w postaci kwot, na które zaciągnięto zobowiązania z budżetu UE, ale których jeszcze nie wypłacono, osiągnęły nowy rekordowy poziom. Może to wywołać znaczące ryzyko finansowe w przyszłości – stwierdzono w nowym przeglądzie punktowym w trybie pilnym opublikowanym przez Europejski Trybunał Obrachunkowy. Kwota płatności pozostających do uregulowania przez Komisję Europejską wyniosła na koniec 2017 r. 267 mld euro i oczekuje się, że będzie nadal rosnąć. Kontrolerzy ostrzegają, że może to ograniczyć zdolności Komisji do zaspokojenia przyszłych potrzeb finansowych lub terminowego rozliczenia przyszłych wniosków o płatność.

W rocznych budżetach UE określa się kwoty, na które można zaciągnąć zobowiązania, i kwoty, które mogą zostać faktycznie wypłacone w danym roku. Tak zwane zobowiązania pozostające do spłaty stanowią zobowiązania zaciągnięte w danym roku lub latach poprzednich, które nie zostały jeszcze spłacone lub anulowane. W okresie przed spłaceniem zobowiązania te składają się na sumę zobowiązań RAL (z jęz. francuskiego „reste à liquider”).

Kwota zobowiązań RAL stopniowo rosła i w ciągu ubiegłej dekady zwiększyła się o ponad 90%, przy czym tempo tego wzrostu było szczególnie duże w ostatnich latach. W przeglądzie punktowym w trybie pilnym przeanalizowano, w jaki sposób kwota ta zmieniała się w czasie i jakie są przyczyny tej tendencji wzrostowej. Kontrolerzy zwracają uwagę, że zasadnicze wyzwanie będzie polegało na zapewnieniu, by w nowym wieloletnim planie wydatkowania na lata 2021–2027 nie zaczęły tworzyć się jeszcze większe zobowiązania RAL. Wskazują również zagrożenia dla budżetu UE związane z tą sytuacją i proponują ewentualne rozwiązania.

– Przez wiele lat Trybunał wyrażał zaniepokojenie rosnącą kwotą zobowiązań RAL i zalecał Komisji, by podjęła działania w celu ich zmniejszenia – **powiedziała Annemie Turtelboom, członek Trybunału odpowiedzialna za ten przegląd.** – Teraz jednak okazuje się, że historia się powtarza. Niektóre czynniki przyczyniające się obecnie do powstawania zobowiązań RAL są takie

Niniejszy komunikat prasowy stanowi streszczenie przeglądu punkowego w trybie pilnym opublikowanego przez Europejski Trybunał Obrachunkowy.

Pełny tekst przeglądu dostępny jest na stronie www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Rzecznik

Tel.: (+352) 4398 47063

Tel. kom.: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – Urzędnik ds. kontaktów z prasą

Tel.: (+352) 4398 45410

Tel. kom.: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luksemburg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

same jak w przeszłości. Tymczasem duża kwota zobowiązań RAL zwiększa ekspozycję finansową budżetu UE.

Kontrolerzy wskazują trzy główne czynniki wpływające na tę kwotę: przewidziane w budżecie środki na zobowiązania są większe niż faktycznie dostępne środki na płatności; koniec jednego wieloletniego planu wydatkowania nakłada się na rozpoczęcie kolejnego; wreszcie, realizacja programów finansowanych ze środków unijnych w państwach członkowskich przebiega z opóźnieniami.

Największa część zobowiązań RAL przypada na europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne, co wynika głównie ze znacznego udziału tych funduszy w całości budżetu oraz ze szczególnych zasad wydatkowania. W publikacji przedstawiono szczegółowe porównanie między poszczególnymi państwami członkowskimi, z którego wynika, że ponieważ absorpcja środków w poszczególnych państwach przebiega w zróżnicowanym tempie, udział każdego państwa w kwocie zobowiązań RAL nie jest proporcjonalny do wysokości środków na zobowiązania udostępnianych danemu państwu. Z myślą o promowaniu dyscypliny finansowej wszystkie państwa są zobowiązane do wydania środków w ciągu trzech lat od momentu zaciągnięcia zobowiązania. W przeciwnym razie mogą je utracić.

Wartość zobowiązań RAL zmniejsza się, gdy kwoty, na które zaciągnięto zobowiązania, są wypłacane lub anulowane. W ciągu ostatniego dziesięciolecia kwota anulowanych zobowiązań pozostawała względnie niewielka i wynosiła ok. 2% całości zobowiązań. Niemniej kontrolerzy zwracają uwagę, że anulowane kwoty nie mogą ponownie zostać wykorzystane i z tego względu – jako środki utracone – nie mogą już przyczynić się do osiągnięcia celów politycznych państw członkowskich i UE.

Kontrolerzy zaproponowali jednocześnie kilka rozwiązań, które mogłyby zapobiec podobnemu nawarstwianiu się zobowiązań RAL w następnym wieloletnim planie wydatkowania na lata 2021–2027:

- terminowe przyjęcie nowego wieloletniego planu wydatkowania oraz powiązanych programów;
- uproszczenie zasad wydatkowania środków z budżetu UE;
- rzetelne prognozowanie potrzeb w zakresie płatności;
- zapewnienie odpowiedniej równowagi między środkami udostępnianymi na potrzeby zobowiązań a środkami na płatności.

Informacje dla redaktorów

W latach 2011–2015 Komisja nie posiadała wystarczających środków, by uregulować wszystkie płatności przed końcem danego roku, i była zmuszona rozliczać kwoty pozostające do spłaty w kolejnych latach. Zaległości związane z nierozliczonymi wnioskami państw członkowskich sięgnęły kwoty niemal 25 mld euro na koniec 2014 r. Zaległości te ostatecznie wyeliminowano na koniec 2016 r.

W 2013 r. Komisja prognozowała, że kwota zobowiązań RAL wyniesie ponad 260 mld euro na koniec 2020 r., ale w 2018 r. zmieniła te szacunki na 295 mld euro i przewidywała, że na koniec 2023 r. zobowiązania RAL wyniosą 314 mld euro.

Zgodnie z informacjami Komisji na koniec 2018 r. kwota zobowiązań RAL wyniosła około 280 mld euro. Przewidziane w budżecie UE na 2019 r. środki na zobowiązania wynoszą 166 mld euro, a środki na płatności – 148 mld euro.

W ramach corocznej kontroli rozliczeń UE Europejski Trybunał Obrachunkowy monitoruje kwotę zobowiązań RAL. W omawianym przeglądzie skupiono się na poziomie zobowiązań RAL na koniec 2017 r., jest to bowiem ostatni rok, w odniesieniu do którego dostępne są dane z kontroli.

Przeglądy punktowe w trybie pilnym służą do przedstawienia i uporządkowania faktów dotyczących bardzo szczegółowego zagadnienia lub problemu. Publikacje te nie są sprawozdaniami z kontroli.

Opublikowany przez Europejski Trybunał Obrachunkowy przegląd punktowy w trybie pilnym pt. „Zobowiązania pozostające do spłaty w budżecie UE – szczegółowa analiza zagadnienia” jest dostępny na stronie internetowej Trybunału (eca.europa.eu) w 23 językach UE.